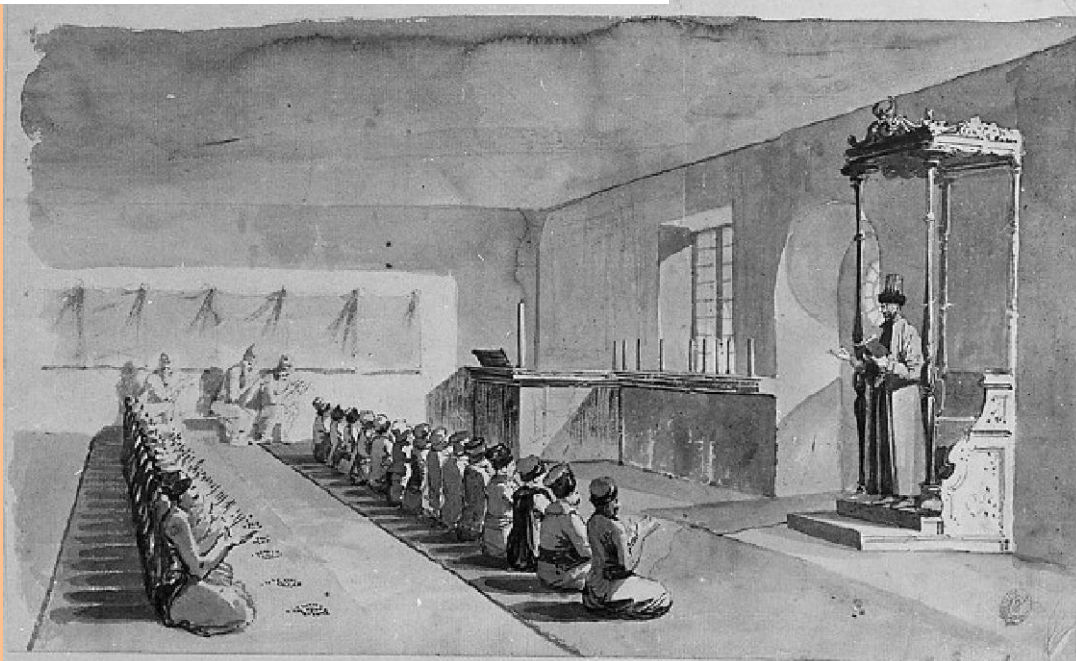

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

„Lietuvos tautinės
bendrijos:
dabartis ir
perspektyvos“

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

VILIUS MIKULĖNAS, projektų vadovas

Raugyklos g. 25 Vilnius LT-01140
info@tbn.lt; www.tbn.lt

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, įgyvendindamas Lietuvos valstybės tautinių mažumų politiką ir siekdamas padėti išsaugoti šalies tautinių mažumų identitetą, kultūrą, sudarant sąlygas tautinių mažumų kultūrinei bei visuomeninei veiklai, 1991 m. gegužę Vilniuje, Raugyklos g. 25 atidarė **Tautinių bendrijų namus**.

2000 m. liepos 20 d. įsteigta **Viešoji įstaiga Tautinių bendrijų namai**.

Steigėjas – Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Viešoji įstaiga Tautinių bendrijų namai – Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigta ne pelno organizacija, veikianti kultūros, švietimo ir mokslo srityse ir teikianti šių sričių paslaugas visuomenės nariams, siekiant padėti išsaugoti Lietuvos tautinių mažumų kultūrinį ir etninį savitumą joms visaverčiai integruojantis į šalies visuomeninį gyvenimą.

VEIKLOS PROGRAMOS

Siekdami padėti Lietuvos tautinių mažumų atstovams, mūsų šalies piliečiams, aktyviai įsijungti į valstybėje vykstančius demokratijos plėtojimo ir atviros pilietinės visuomenės kūrimo procesus, išsaugojant ir puoselėjant tautinį tapatumą bei ugdant skirtingų tautybių žmonių tarpusavio supratimą ir toleranciją

vykdome **tris pagrindines programas:**

✓ *„Lietuvos tautinių mažumų tapatumo puoselėjimas“*

✓ *„Parama Lietuvos tautinėms bendrijoms integracijos į šalies visuomeninį – politinį gyvenimą procesuose, išsaugant tautinį tapatumą ir formuojant atvirą pilietinę visuomenę“*

✓ *„Kultūrinė – švietėjiška veikla“*

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Programa
„LIETUVOS TAUTINIŲ MAŽUMŲ TAPATUMO PUOSELĖJIMAS“

Vykdydami šią programą, siekiame telkti įvairių tautybių Lietuvos gyventojus, tautinių mažumų visuomenines organizacijas nacionalinių papročių, tradicijų atgaivai, jų sklaidai, kalbos, religijos ir tautinės buities plėtrai.

Tuo tikslu organizuojame įvairius susitikimus, paskaitas, diskusijas tautinių mažumų istorijos, kultūros, tradicijų klausimais.

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Tautinių bendrijų namai įvairiomis formomis remia šalies tautinių bendrijų renginius, teikia metodinę praktinę paramą tautinių mažumų visuomeninėms organizacijoms įvairių renginių organizavime.

Padedant Tautinių bendrijų namams, rengiamos atskirų tautinių mažumų visuomeninių organizacijų veiklos finansavimo programos, kurios buvo pateiktos įvairioms šalies institucijoms.

Tautinių bendrijų atstovams organizuojami įvairūs seminarai, skirti projektų rengimui bei vykdymui.

✓ Seminarų metu analizuojamos galimybės kaip efektyviau panaudoti Lietuvos valstybės, įvairių tarptautinių fondų bei privataus sektoriaus teikiamas galimybes visuomeninių organizacijų veiklai finansuoti.

✓ Seminarų dalyviams teikiama metodinė medžiaga, apimanti informaciją, susijusią su projektų rengimu bei valdymu, galimybėmis koordinuotai skirstyti lėšas ir kontroliuoti jų panaudojimą, nurodomis į įvairius tarptautinius fondus, kvietimai dalyvauti tarptautiniuose projektuose ir t.t.

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Programa

„PARAMA LIETUVOS TAUTINĖMS BENDRIJOMS INTEGRACIJOS Į ŠALIES VISUOMENINĮ POLITINĮ GYVENIMĄ PROCESUOSE, IŠSAUGANT TAUTINĮ TAPATUMĄ IR FORMUOJANT ATVIRĄ PILIETINĘ VISUOMENĘ”

Vykdydami šią programą, Tautinių bendrijų namai siekia skatinti tolesnę demokratijos plėtrą bei atviros pilietinės visuomenės formavimosi procesus Lietuvos visuomenėje, sudarant sąlygas šalies tautinių bendrijų, jų visuomeninių organizacijų atstovams pilietinei saviraiškai vystyti bei įprasminti.

Šiems tikslams:

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

2005 m.. atidarytas **Valstybinės kalbos mokymo centras.**

Centro veiklą remia Valstybinė lietuvių kalbos komisija bei Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas. Centre vyksta valstybinės kalbos mokymo, mokėjimo įgūdžių įtvirtinimo bei tobulinimo kursai, konsultacijos, kaupiama mokomoji literatūra, įvairi metodinė medžiaga besimokantiems lietuvių kalbos.

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Programa „KULTŪRINĖ – ŠVIETĖJIŠKA VEIKLA”

Tautinių bendrijų namai, realizuodami šią programą, supažindina visuomenę su šalies tautinių mažumų istorija, kultūra, papročiais, kaupia ir apibendrina istorinę, demografinę, statistinę medžiagą apie Lietuvos tautines mažumas, rengia pranešimus, paskaitas, įvairias vaizdines priemones (leidinius, skaidres, filmus ir pan.), skirtus Lietuvos tautinių mažumų istorijai, kultūrai, papročiams, tradicijoms bei jų integravimosi į šalies visuomeninį politinį gyvenimą procesams nušviesti.

Šia veikla siekiama ugdyti Lietuvos piliečių tarpusavio toleranciją ir pasitikėjimą, supažindinti visuomenę su Lietuvoje gyvenančių tautų istorija, kultūra, papročiais, tradicijomis, pristatyti daugiatautę šalies kultūros sanklodą užsienyje.

Šiuo tikslu:

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Tautinių bendrijų namų Informacinis centras

✓ Centro veiklos tikslas – sudaryti sąlygas tautinėms bendrijoms, jų lyderiams bei eiliniams nariams ugdyti gebėjimus naudotis Lietuvos ir užsienio informacinių tinklų teikiamomis galimybėmis, nuolat mokytis, tobulintis, kelti kvalifikaciją.

✓ Naudodami šio Centro kompiuteriniais tinklais, jie palaiko ryšius su istorinėmis Tėvynėmis, ieško organizacijų veiklos finansavimo šaltinių, skleidžia savo sukauptą patirtį užsienio šalių NVO tarpe, užmezga dalykinius ryšius su tarptautiniais partneriais.

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Tautinių bendrijų namų **internetinė svetainė** – www.tbn.lt.

Tikslas - supažindinti visuomenę su Lietuvoje gyvenančių tautų istorija, kultūra, papročiais, tradicijomis, pristatyti daugiatautę šalies kultūros sanklodą užsienyje.

Svetainėje talpinama medžiaga:

✓ supažindina su įvairių Lietuvos tautų istorija,

✓ informuoja apie Tautinių bendrijų namuose bei tautinėse bendrijose vykstančius renginius,

✓ pristato įgyvendinamus projektus, skirtus šalies tautinėms mažumoms.

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

LEIDYBINĖ VEIKLA

Tautinių bendrijų namai kasmet rengia spaudai įvairius leidinius, kurių turinys atspindi šalies tautinių mažumų gyvenimą.

TAUTINIŲ bendrijų 2011 naujienos Nr. 3 (38)

Lietuvos tautinės bendrijos fotografijos. Volocian

TAUTINIŲ bendrijų 2008 naujienos Nr. 3 (26)

Štai, mėlyna moteris...
...
p. 11

Aligalpis 11 d. Kaimas vyko Lietuvos tautinių bendrijų...
...
p. 15

TAUTINIŲ bendrijų 2009 naujienos Nr. 2 (29)

Lietuvos tautinės bendrijos fotografijos. Tolosa

TAUTINIŲ bendrijų 2008 naujienos Nr. 4 (27)

Lietuvos tautinės bendrijos fotografijos. Karolina

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

MES SIEKIAME:

- ✓ per įvairiapusę praktinę metodinę paramą sudaryti galimybes tautinių bendrijų visuomeninėms organizacijoms, jų lyderiams įgyti reikiamų žinių, įgūdžių bei kvalifikaciją, ieškoti naujų veiklos formų bei jų įgyvendinimo metodų;
- ✓ supažindinti šalies tautinių mažumų visuomeninių organizacijų vadovus su Lietuvos ir užsienio kolegų darbo patirtimi;
- ✓ padėti formuoti šių nevyriausybinų organizacijų ateities veiklos viziją, siejant ją demokratijos bei pilietinės visuomenės raidos procesais Lietuvoje ir Europoje.

TAUTINIŲ
BENDRIJŲ
NAMAI

EUROPOS SAJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Etninės mažumos, neturinčios migranto kilmės
(*ethnic minorities without migrant background*).

Tautinė mažuma – grupė asmenų, nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenančių bei laisva valia pagal tėvų ar vieno iš jų tautinę kilmę pasirinkusių priklausomybę ne lietuvių, o kitai tautinei grupei.

Etninės mažumos, turinčios migranto kilmę
(*ethnic minorities with migrant background*).

- imigrantai, kurių atvykimo tikslas į Lietuvą yra darbas;
- pabėgėliai

Imigrantu laikomas užsienietis turintis leidimą gyventi Lietuvoje. Lietuvos teisiniuose dokumentuose kada užsienietis gyvenantis Lietuvoje, netenka imigranto statuso ir tautine mažuma.

Užsieniečių padėtį Lietuvoje reglamentuoja įstatymas “Dėl užsieniečių teisinės padėties”.

Gyventojų skaičius metų pradžioje, tūkst. Požymiai: tautybė ir metai

2011-9-19 Statistikos departamentas, db1.stat.gov.lt/M3010215

Iš viso:	3 244,6
Lietuviai	2 721,5
Rusai	174,9
Lenkai	212,8
Baltarusiai	41,1
Ukrainiečiai	21,1
Žydai	3,4
Latviai	2,4
Totoriai	3,1
Vokiečiai	3,0
Romai	2,9
Kitos tautybės	8,0
Nenurodyta	50,4

Kitos tautybės

Vengrai

Karaimai

Armėnai

Azerbaidžaniečiai

Graikai

Bulgarai

Rumunai-moldavai

Uzbekai

Estai

Ir t.t.

Iš viso apie 115 tautybių

MINUTĖS PERTRAUKĖLĖ

Dalyvavimas sprendimų priėmime

- Lietuvos Respublikoje gyvenančios tautinės mažumos ir/ar jų atstovai turi visas galimybes dalyvauti politinių sprendimų priėmime, įvairiuose politiniuose lygmenyse, bei priklauso tiek didžiosioms, tiek etniniu pagrindu sukurtoms partijoms. Tose vietovėse, kur koncentruotai gyvena tautinių mažumų grupės, Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose tautinių mažumų partijų vaidmuo priimant sprendimus yra išskirtinis.
- Beveik visas tautines grupes atstovaujanti Tautinių mažumų nevyriausybinių organizacijų bendradarbiauja Tautinių bendrijų taryboje, siekdamos bendrų visuomeninių, politinių tikslų. Tautinė bendrijų taryba leidžia net ir neskaitlingiausioms tautinėms bendrijoms turėti savo balsą sprendžiant vieną ar kitą problemą.

Švietimas

- Tautinių mažumų švietimui Lietuvos Respublikoje yra sudarytos palankios, o vietomis ir išskirtinės švietimo ugdymo sąlygos.
- Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės panaikinimas, žlugdo beveik dvidešimt metų puoselėtą neskaitlingų tautinių bendrijų šeštadienių – sekmadieninių mokyklų sektorių. Šie veiksmai prisidengiant biudžeto lėšų taupymu nustūmė šias mokyklas į stagnacinę būseną, o didelę dalį ir sunaikino, tuo užkirsdami kelią tautinių bendrijų vaikams ir jaunimui šviestis, puoselėti savitą etninės Tėvynės kultūrą.

Padėtis darbo rinkoje

- Nors Lietuvos Respublikoje gyvenančioms tautinėms mažumoms įstatymai garantuoja teisę į darbą, bedarbių dalis tautinių mažumų tarpe, lyginant su etnine dauguma yra didesnė. Tokia padėtis siejama ne tik su vienos ar kitos etninės grupės „įvaizdžiu“ ar nuomone apie tų grupių atstovų gebėjimus ar negebėjimus dirbti galimų darbdavių tarpe, bet tiesiogiai priklauso nuo esamos ekonominės padėties konkrečioje teritorijoje.
- Pats tautinių mažumų nedarbas, kaip reiškinys, yra paralelinis tautinės daugumos nedarbo atspindys. Siekiant išsiaiškinti didesnio tautinių mažumų nedarbo priežastis rajonuose, kuriuose jos gyvena koncentruotai, privalu atsižvelgti į visas ekonomines ir socialines aplinkybes bei regiono specifiką. Šiuo atveju turimi Vilniaus, Šalčininkų rajonai ir Visagino miestas.

- Kaip sėkmingus verslumo ir integracijos pavyzdžius galima įvardinti karaimų, armėnų, naujai atvykusių *turkų ar kinų* etnines grupes, kurios puikiai išnaudodamos savo tautinį paveldą, kuria privatų verslą ir naujas darbo vietas savo bendratautiečiams.

2011 m. Statistikos departamento duomenys

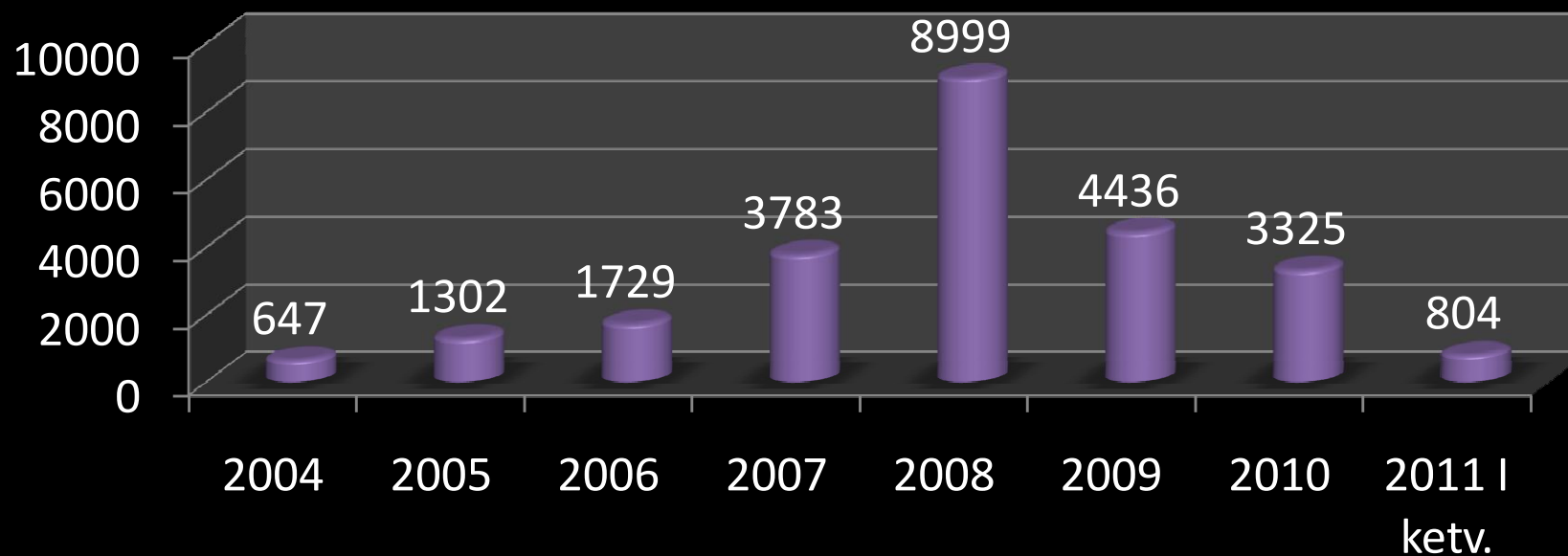
ES VALSTYBIŲ NARIŲ IR TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIAI

2011 m. Migracijos departamento duomenys

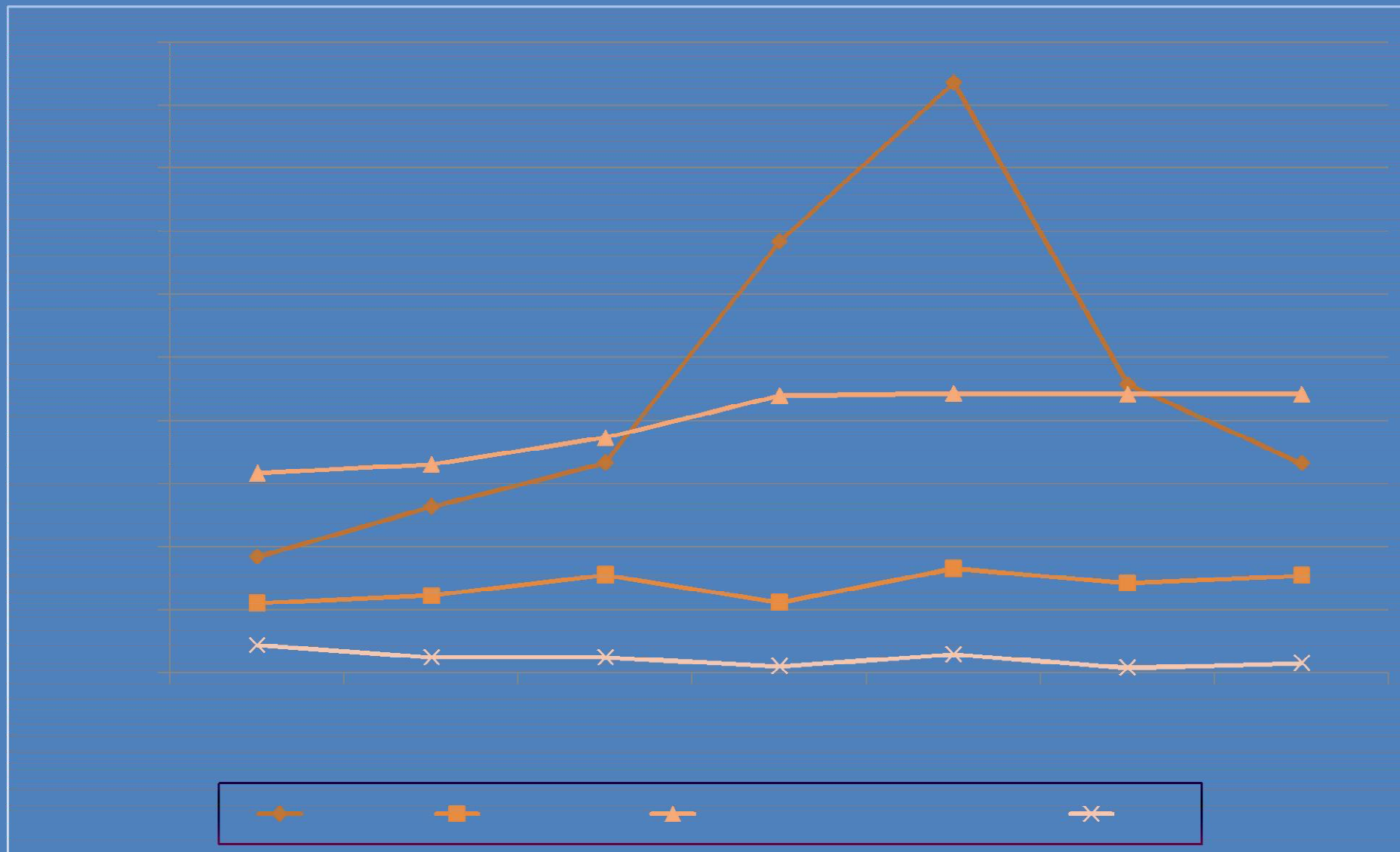
Prašymų išduoti LLG darbo pagrindu dinamika

Trečiųjų šalių piliečių prašymai išduoti LLG pagal pagrindą

2011 m. Migracijos departamento duomenys

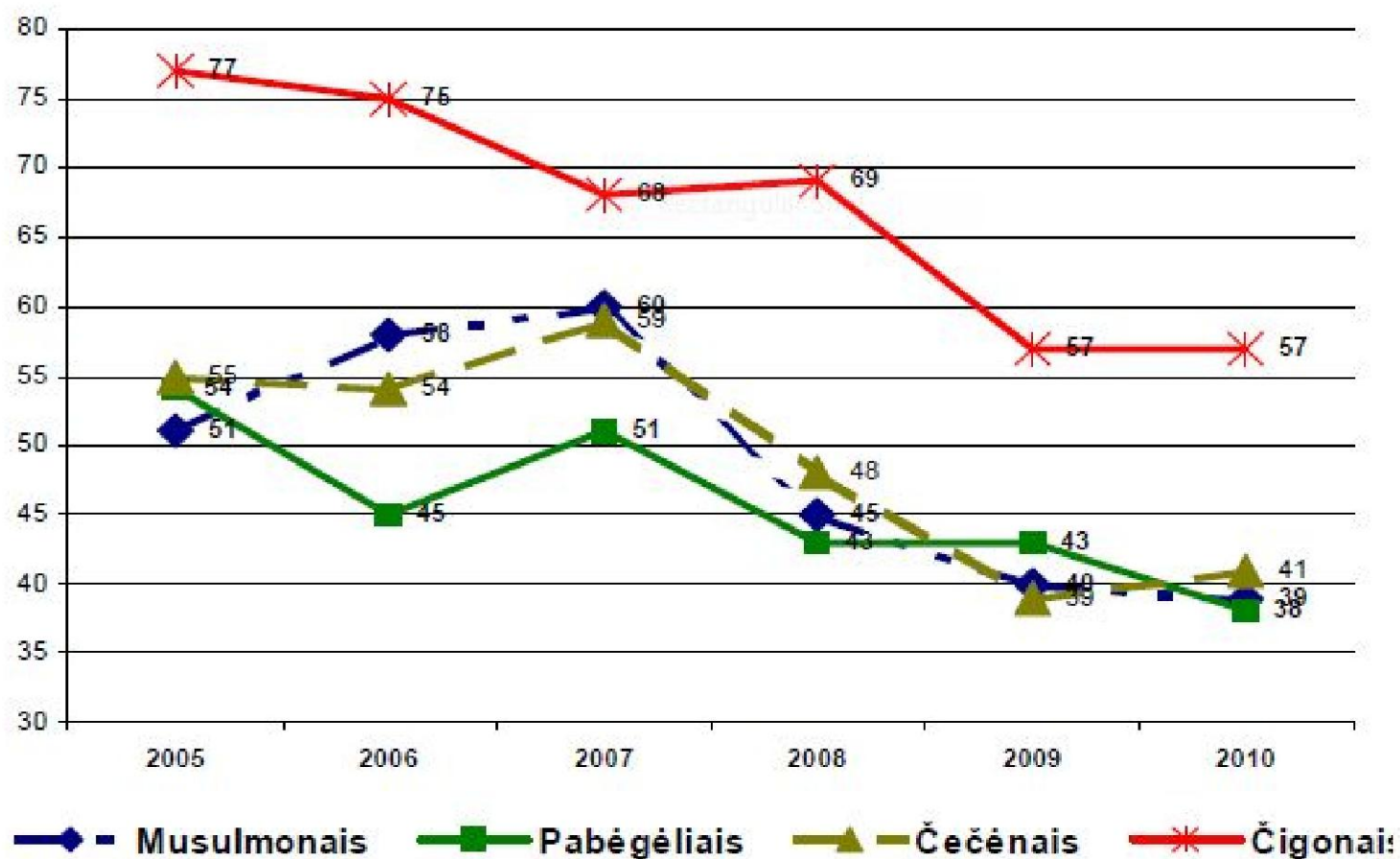
EUROPOS SAJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

MINUTĖS PERTRAUKĖLĖ

Visuomenės nuostatos įvairių socialinių grupių gyvenančių Lietuvoje atžvilgiu 2010 m.
Lietuvos socialinių tyrimų centro Etninių tyrimų instituto apklausa

3 pav. Prašome pasakyti, su kuo iš išvardytų žmonių grupių Jūs nenorėtumėte gyventi kaimynystėje? (proc.) 2005-2010 m. proc.

2011 m. Migracijos departamento duomenys

metai	Imigravo	Emigravo	Migracijos saldo	1000 gyventojų		
				imigrantų	emigrantų	santykis
2010	5213	83577	-78364	1,6	25,7	-24,1

EUROPOS SAJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

PABAIGA